

Hyppääjät kuvioivat tähden

Kolmen laskuvarjohyppäjän komea tähtikuvio syntyi pilkkopimeälle taivaalle viikonvaihteessa Malmin lentokentällä. Suomen laskuvarjokerhon hyppääjien äärimmäisen vaarallinen yöhyppy onnistui toisella yrityksellä ja miehet nappasivat nimiinsä Suomen ennätyksen.

Hakkapelittaryhmä pudotautui koneesta 2 500 metrin korkeudessa. He muodostivat kuvion 1 100 metrissä ja syöksyivät 200 kilometrin tuntinopeudella alaspäin.

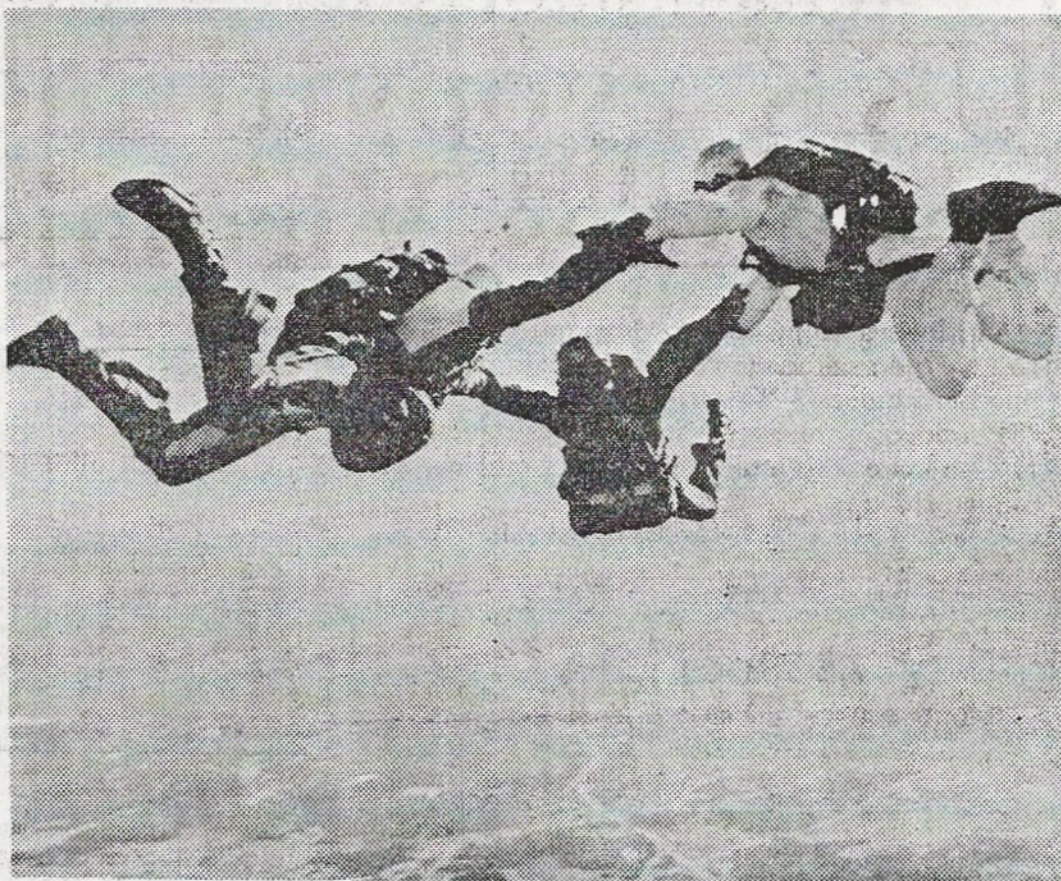
Tähtihyppy on pilkkopimeässä vaarallinen: miesten on vaikea havaita toisiaan ja törmäysvaara on suuri. He eivät voi turvautua omiin korkeushavaintoihinsa, vaan koko ajan on luotettava korkeusmittariin.

Joissakin maissa yöhyppy on kielletty niiden vaarallisuuden takia. Yhdysvalloissa niitä hypetään fosforipuvuissa, jolloin riski on pienempi.

Hakkapelittaryhmän Risto Valta 32, pukeutui hyppyä varten valkoiseen pukuun. Toisilla Kari Hallikaisella 27, ja Jorma Österillä, 21, oli tavallinen tummanvihreä puku.

Miesten kypäriin ja käsivarsiin oli asennettu pienet valopisteet. Myös korkeusmittarin numerotaulua valaisi himmeä valo.

Hyvissä ajoin ennen hyppyä Risto Valta laski kartalta oikean hyppypaikan. Miehet tarkastivat toistensa varusteet. Heidän seu-



Miehet leijuvat tähti muodostelmassa viitisen sekuntia noin 200 kilometrin tuntivauhdilla. Kuva on otettu päivähyppystä. Yöhypyn aikana Jorma Öster yritti kuvata muodostelmaa, mutta hän epäonnistui

ratoverinsa asettuivat maalipaikalle, jotka valaisivat kahdeksan auton valokillat.

Tähtihyppy kesti 40 sekuntia

Klo 20.10 Jaakko Grönlundin ohjaama Cessna Reims Krocket ampaisi ilmaan Malmin lentokentältä. Neljä miestä kyyristeli pienessä koneessa. Korkeusmittari kohosi tasaisesti 1 200... 1 600... Risto Valta tähyysti ja komensi Kari Hallikais-ta valmistautumaan.

Klo 20.25 korkeusmittari näytti 2 200 metriä. Myös Jorma Öster valmistautui. Kari sijoittautui siiven tuen varaan. Ohjaaja hidasti koneen nopeutta, jotta Kari pääsi seisomaan pyörän päälle. Jorma tarttui siiven tukeen.

Klo 20.30.00 Risto löi lähtökäskyn Jorman selkään ja tämä Karin. Kari hyppäsi, sitten Jorma. Miehet leijuivat parisataa metriä ja sitten Risto hyppäsi koneesta.

Klo 20.30.10 Kari putosi alaspäin, Jorma syöksyi pää hieman alakenossa ja pääsi Karin tasolle.

Klo 20.30.20 Kari ja Jorma näkivät toisensa, lähestyivät toisiaan ja tarttuivat kiinni käsistä.

Klo 20.30.25 Risto tarttui kumppaniensa käsiin ja kaikki

levittivät käsivartensa. Tähtikuvio oli valmis. Miehet leijuivat muodostelmassa 200 kilometrin tuntinopeudella alaspäin. Kari seurasi korkeutta. Se putosi 1 100 metriin.

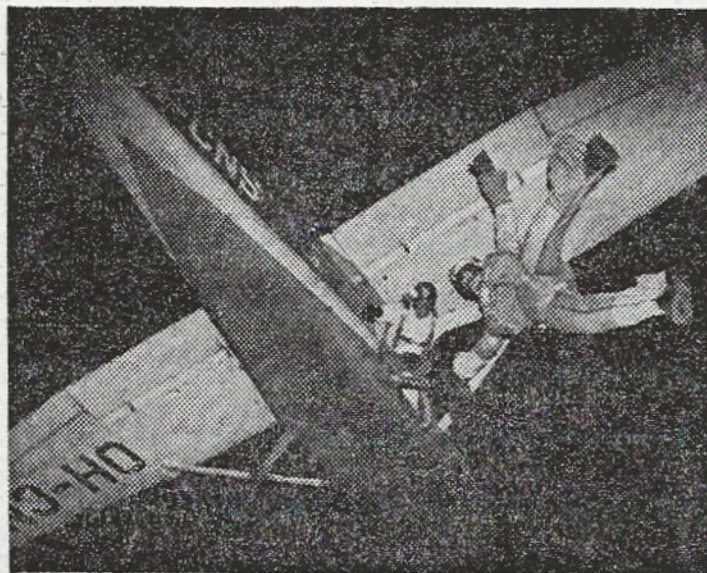
Klo 20.30.31 Kari antoi toisille eroamerkin ravistamalla käsiään. Miehet käännähtivät ympäri ja erkanivat toisistaan. Tähtikuvio hajosi.

Klo 20.30.38 Hyppääjät liukuivat pää edellä 300 kilometrin nopeudella. He jarruttivat kääntäen vaaka-asentoon, jotta nopeus pienenesi.

Klo 20.30.40 Hyppääjät avasivat laskuvarjot. He tarkastivat korkeuden — 750 metriä. He kelluivat varjon varassa hiljalleen tähystellen toisiaan, jottei törmäystä pääsisi tapahtumaan.

Klo 20.31.00 Miehet yrittivät arvioida maanpinnan etäisyyttä. He tähystelivät autojen valaisemaa aluetta.

Klo 20.32.00 Kari ja Risto törmähtivät jalat tiukasti yhdessä maalialueen keskipisteeseen, Jorma hieman sivummalle.



Kari Hallikainen irrottaa otteen koneesta ja hyppää. Vuoroaan odottava Risto Valta kurkistelee vielä koneesta.

"Pelkäsin, että kadotan kaverit"

"Oli mahtava tunne, kun hypäsi koneesta. Helsingin valot tuikkivat tähtitaivaalla. Tuntui kuin hallitsisi koko avaruutta", Jorma Oster kertoi.

Kari Hallikainen selitti jännittäneensä eniten sitä, että kadottaa kaverit. Jännitys oli miesten mielestä huipussa juuri ennen hyppäämistä.

"Kun irrottautui koneesta, jännitys hävisi. Aloin tehdä auto-maattisesti liikkeitä, jotka oli sovittu ennakkolta". Kari lisää.

Porukan kokonein hyppääjä Risto Valta kertoi tajunneensa vasta hypyn jälkeen kuinka vaativa se oli.

"Kyllä se oli huippuvaikea."

Varotoimenpiteitä ei epäonnistumisen varalta kentälle voitu järjestää. "Ei sitä uskaltanut ajatellakaan mitä saattaisi tapahtua", Kari tuumi.

"Jos tähtikuvio olisi pudonnut alle kilometrin korkeuteen, emme olisi ehkä ehtineet avata varjoja", Oster kertoi. Myös aukaisun pitää tapahtua siten, etteivät miehet leiju toisensa päällä. Hyvin nopeasti sujahtaa alhaalla liitävän varjon läpi.

Ensimmäinen yritys opetti

Hakkapelittaryhmä yritti tähti-hyppyä pääsiäisviikolla ensimmäistä kertaa. Jo lähtö meni pieleen: miehet hyppäsivät vahingossa väärässä järjestyksessä.

Jorma Oster arvioi ilmavirran väärin ja hän humahti koneesta ensimmäisenä. Hän luuli muiden huomanneen tilanteen, mutta nämä tulivat perässä — Oster ja Hallikainen törmäsivät toisiinsa.

"Pyörähdin pari kuperkeikkaa. Huomasin, että korkeusmittari särkyi ja yksi valoista sammui", Oster kertoi.

"Hämmingissä putosimme hui-maa vauhtia ja ehdimme avata varjot vasta viime hetkellä. Tästä selvisi kuinka vaikea hyppy on. Opimme, että seuraavalla kerralla otetaan homma varman päälle", Hallikainen tuumi.

Osterillä oli tarkoitus kuvata hypyn eri vaiheet. Epäonnistuneen yrityksen jälkeen huomattiin, että kuvia voi näpsä vain muutaman, jos alkaa onnistua.

Tähtihyppy pian kilpailulajiksi

Tähtihyppy on vielä verraten uusi laji eivätkä Suomen ilmailuliitto ja Laskuvarjourheilun keskusliitto kirjaa ennätyksiä virallisesti. Yksityiset kerhot pitävät ne muistissa.

"Tähtihyppy tulee kesällä kilpailulajiksi myös Suomessa, mutta vain päivähyppynä." Noudatimme ennätyksen suhteen Yhdysvalloissa käytettyjä vaatimuksia: kuvion täytyy olla vähintään viisi sekuntia kasassa", Risto Valta kertoo.

Hakkapelittaryhmän jäsenet ovat kokeneita hyppääjiä. Valta on harrastanut hyppyä jo 12 vuotta ja hänellä on hallussa useita Suomen ja Pohjoismaiden mestaruuksia. Hallikainen palveli "punaisissa bareteissa" eli laskuvarjojääkärikoulussa. Oster on tällä hetkellä ainoa suomalais-hyppääjä, joka kuvaa itse hyppyään.